

maalet ikke i den Forstand havde nogen Forbindelse med Valutaspørgsmaalet. Ganske bortset fra, at der naturligvis i høj Grad var en saadan Forbindelse, var det altsaa umuligt at gennemføre Sagen under den Form. Men selvfølgelig har Arbejdet med dette Spørgsmaal desuagtet maattet fortsættes, og foruden de Bevægelser mellem Forbrugerne, som naturligt opstaar, naar der finder saadanne betydelige Prisstigninger Sted som dem, vi har været Vidne til, har der som bekendt indenfor forskellige Organisationer, f. Eks. de jydsk Landboforeninger, rejst sig en stærk Opposition mod de saakaldte Prisaftaler. Der har baade udefra og her fra Risdagen gentagne Gange været fremsat Krav om en Lovgivning, tagende Sigte paa at modvirke den Prisopskruining, der af en eller anden Grund finder Sted, og som ikke altid kan anses for lige berettiget.

Dette Spørgsmaal har derfor ogsaa ganske naturligt beskæftiget det foregaaende Ministerium. Som man maaske vil erindre, var der forholdsvis kort Tid efter Krigens Afslutning, jeg tror, det var i 1920 eller 1921, en saakaldt privat virkende Priskontrol i Funktion, en Gruppe Repræsentanter for Erhvervene og Forbrugerne, der skønnede over Prisforhold, der søgte at modvirke Prisstigninger og at virke for Prissnedsættelser. Jeg tror dog, det almindelige Indtryk af denne frivillige Kontrol har været, at den ikke var særlig værdifuld. Jeg forstaaar derfor godt, at det foregaaende Ministerium overfor en Række Henvendelser, der skete ogsaa i dets Tid, foretog en Række Forarbejder med det Maal at naa til en Lovgivning om disse Spørgsmaal. Men medens det foregaaende Ministerium vistnok oprindelig tænkte sig Priskontrollen delt i en almindelig Priskontrol og en særlig Lovgivning vedrørende Prisaftaler, har jeg ikke fundet det nødvendigt at komplicere Sagen mere, end den fortjener. Jeg synes, det er rimeligt, at det hele samles i eet Lovforslag, og dette sker ved det *Lovforslag om Priskontrol*, som jeg herved har den Ære at forelægge for det høje Ting.

Lovforslagets Indhold er let at overskue. Det gaar ud paa, at der til Kontrolering af Prisernes Rimelighed paa Ministeriets Foranledning skal kunne indhentes Oplysninger af alle Arter, saaledes at det bliver muligt at belyse, hvorvidt de Priser, der tages for Varene, ogsaa svarer til Produktionspriserne og Raavarepriserne o. s. v., altsaa alt det, der betinger Varens egentlige Værdi, derunder naturligvis ogsaa den Avance, der paa de forskellige Trin tages,

hvad enten det nu er af Fabrikanten eller Forhandleren. Disse Oplysninger skal derefter oversendes til en Kommission, bestaaende af 5 Medlemmer, af hvilke Formanden udnævnes af Erhvervsministeriet, medens de 4 vælges af Rigsdagens 4 største politiske Partier. Denne Kommission skulde saa gennemgaa det indsamlede Materiale og med sagkyndig Bistand foretage en Undersøgelse deraf samt derefter gøre Indstilling til Ministeren, som efter Lovforslaget skal være beføjet til at offentliggøre Resultatet af disse Undersøgelser. Naar Materialet er bearbejdet, naar man har gjort Erhvervene bekendt med, hvilken Opfattelse man har, og det ikke har ført til en Begrænsning af den urimelige Avance, som i mange Tilfælde beregnes, vil en Offentliggørelse være det næste Skridt og et Skridt, der utvivlsomt vil have en særdeles gavnlig Virkning paa dem, der eventuelt har udnyttet Forholdene mere, end rimeligt er. Der er endvidere den Bestemmelse, at hvis ikke dette Middel: Forhandlinger med Erhvervene o. s. v., fører til et Resultat, og man har den Opfattelse, at der foreligger Udslag af en urimelig Fortjenesteberegning, skal man kunne fastsætte en passende Avance. Og naar en saadan Fastsættelse har fundet Sted, skal Sagen derefter forelægges Risdagen til Godkendelse eller Forkastelse. Dette er i Korthed Indholdet af Lovforslaget.

Jeg skal under Hensyn til den forstaaelige Uvillie, som findes i vide Kredse af Befolkningen mod den hidtil i mange Forhold afslørede urimelige og urimeligt høje Avanceberegning, anbefale, at dette Lovforslag nyder hurtig Fremme, saaledes at den Trang til Foranstaltninger, som saa stærkt er kommet til Orde fra alle Sider i Samfundet, maa kunne imødekommes gennem en Adgang til det, der er det første og det vigtigste, nemlig paa autoritativ Maade at fremskaffe Oplysninger om, hvad der ligger til Grund for fastsatte Priser og Avancer. Det er Oplysninger, som vi ikke i Øjeblikket har nogen Hjemmel til at fremskaffe, hvoraf naturligt følger, at man heller ikke er i Stand til at paastaa, at enhver Prisforhøjelse er urimelig. Først naar den fornødne Hjemmel til at fremskaffe disse Oplysninger er til Stede, er der Mulighed for at afgøre, om en Avance er rimelig eller urimelig, og først derefter Mening i at skride til Foranstaltninger sigtende til at presse Avancerne nedad.

Jeg skal, som sagt, tillade mig at anbefale det høje Ting at fremme Sagen hurtigst muligt, i Overensstemmelse med Henvendel-